

Za wyjątkowy wkład w rozwój fizyki kilku ciał

Wybitny fizyk z Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. Henryk Witała został uhonorowany prestiżowym Medalem Faddeeva – jednym z najważniejszych wyróżnień w dziedzinie fizyki układów kilku nukleonów. Wręczenie medalu odbyło się w Pekinie pod koniec września 2024, podczas 23. Międzynarodowej Konferencji na temat Problemów Układów Kilkuciałowych w Fizyce (The 23rd International Conference on Few-Body Problems in Physics).

Medal Faddeeva przyznawany jest za wyjątkowy wkład w rozwój fizyki kilku ciał i stanowi dowód uznania dla dorobku naukowego badacza. Profesor Witała otrzymał go za pionierskie osiągnięcia, w tym pierwsze rozwiązania równań Faddeeva w przestrzeni ciągłej z realistycznymi siłami dwu- i trójnukleonowymi oraz za prace nad relatywistycznymi równaniami Faddeeva, a także za liczne zastosowania stanów rozpraszania trójcząstkowego w procesach z udziałem trzech nukleonów.

Profesor Henryk Witała studia na Wydziale Fizyki Uniwersytetu Jagiellońskiego rozpoczął w 1971 roku. Ukończył je z wyróżnieniem (*magna cum laude*) pięć lat później. Naukowo związał się z Instytutem Fizyki UJ, gdzie zaczynał jako

Prof. Henryk Witała

asystent, następnie zdobywając kolejne stopnie naukowe, aż po tytuł profesora, który uzyskał w 1995 roku. Jego działalność akademicka była zawsze naznaczona pasją i zaangażowaniem w badania teoretyczne nad fizyką jądrową.

Kluczowym momentem w jego karierze była współpraca z prof. Walterem Glöcklem z Uniwersytetu w Bochum (Niemcy), zapoczątkowana w latach 80. XX wieku. Dzięki niej Profesor skoncentrował się na teorii układów kilku nukleonów, szczególnie zaś na zastosowaniu równań Faddeeva w opisie układów trzech nukleonów. To właśnie prace w tej dziedzinie przyniosły

mu międzynarodowe uznanie. Zasłynął ze swoich precyzyjnych rozwiązań równań Faddeeva, uwzględniających oddziaływanie trójnukleonowe. Prace te zrewolucjonizowały rozumienie oddziaływań jądrowych i dostarczyły nowych narzędzi teoretycznych, które są obecnie szeroko wykorzystywane w badaniach naukowych na całym świecie. Badania prof. Witały nad siłami chiralnymi mają fundamentalne znaczenie dla współczesnej fizyki jądrowej, przyczyniając się do lepszego zrozumienia skomplikowanych procesów zachodzących w jądrach atomowych.

Za swoje osiągnięcia Profesor był wielokrotnie nagradzany i doceniany na całym świecie. Jego prace są nieustannie cytowane, a on sam uważany jest za jednego z czołowych ekspertów w swojej dziedzinie. W 2012 roku społeczność naukowa uhonorowała go specjalnym numerem czasopisma „Few-Body Systems”, poświęconym jego dorobkowi naukowemu.

Medal Faddeeva jest kolejnym świadectwem ogromnego wkładu prof. Witały w rozwój fizyki kilku ciał oraz inspiracją dla następnych pokoleń naukowców. Serdecznie gratulujemy prof. Witały tego wyjątkowego wyróżnienia i życzymy dalszych sukcesów na polu naukowym.

Red.

Medal Faddeeva

Medal Faddeeva, ustanowiony w 2016 roku przez Topical Group on Few-Body Systems & Multiparticle Dynamics (GFB) of the American Physical Society oraz European Research Committee on Few-Body Problems in Physics, jest jednym z najwyższych wyróżnień w dziedzinie fizyki kilku ciał. Nagroda ta, nazwana na cześć wybitnego fizyka teoretycznego Ludwiga Faddeeva, przyznawana jest co trzy lata naukowcom, którzy dokonali przełomowych odkryć w tej dziedzinie. Medalowi towarzyszy nagroda pieniężna w wysokości 2500 dolarów.

